

ПРЕДЛАГАЧ: Владата на Република Северна Македонија

ПРЕТСТАВНИЦИ: м-р Бојан Маричиќ, министер за правда и

д-р Агим Нухиу, заменик на министерот за правда

ПОВЕРЕНИК: Петар Мирковиќ, државен советник во Министерството за правда

ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРЕКРШОЦИТЕ,
ПО СКРАТЕНА ПОСТАПКА

Скопје, ноември 2020 година



Влада на Република Северна Македонија

Бр.44-10596/1
Скопје, 10 ноември 2020 година

ДО ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА СОБРАНИЕТО НА
РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

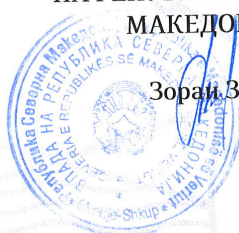
СКОПЈЕ

Врз основа на членот 91, алинеја 2 од Уставот на Република Северна Македонија и членовите 132, 137 и 170 од Деловникот на Собранието на Република Македонија, Владата на Република Северна Македонија Ви поднесува Предлог на закон за изменување и дополнување на Законот прекршоците, по скратена постапка, што го утврди на седницата, одржана на 10 ноември 2020 година.

За претставници на Владата на Република Северна Македонија во Собранието се определени м-р Бојан Маричиќ, министер за правда и д-р Агим Нухиу, заменик на министерот за правда, а за повереник Петар Мирковиќ, државен советник во Министерството за правда.

**ПРЕТСЕДАТЕЛ НА ВЛАДАТА
НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА
МАКЕДОНИЈА**

Зоран Заев



ВОВЕД

I. ОЦЕНА НА СОСТОЈБАТА ВО ОБЛАСТА ШТО ТРЕБА ДА СЕ УРЕДИ И ПРИЧИНИ ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Со донесување на Законот за прекршоците („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 96/19), се поставија максимални граници за казнување кои се во голема мера пониски во однос на веќе пропишаните прекршочни санкции во постојните закони. Согласно тоа, при вршење на задолжителното усогласување на посебните закони од областа на животната средина со постојниот Закон за прекршоците, во делот на глобите се наметна потребата од драстично намалување на постојните глоби поради поставените утврдени максимални вредности. Законот за прекршоците и покрај тоа што во областа на животната средина овозможува пропишување на глоби во трикратен износ од општиот максимум предвиден за останатите прекршоци, сепак и вака предвидените глоби значат намалување на веќе пропишаните глоби. Од причини што и веќе постоечките прекршоци не можат да ги одвратат сторителите на овој вид прекршоци и во континуитет продолжува трендот на загадување на животната средина

Согласно член 43 од Уставот на Република Северна Македонија- „Секој човек има право на здрава животна средина. Секој е должен да ја унапредува и штити животната средина и природата. Републиката обезбедува услови за остварување на правото на граѓаните на здрава животна средина.“

Дополнително, во насока на намалување на прекршувањата во областа на животната средина, во Програмата за работа на Владата на Република Северна Македонија поднесена во Собранието при изборот на Владата на РСМ за 2020 – 2024 година е предвидено зголемување на казните во областа на животната средина. Заради овозможување на заострување на казните во областа на животната средина во посебните закони од областа, се оцени дека е неопходно да се пристапи кон измени и дополнувања на Законот за прекршоците.

II. ЦЕЛИ, НАЧЕЛА И ОСНОВНИ РЕШЕНИЈА

Законот за изменување и дополнување на Законот за прекршоците се заснова врз истите начела на кои се заснова Законот за прекршоците .

III. ОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ОД ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН ВРЗ БУЏЕТОТ И ДРУГИТЕ ЈАВНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА.

Донесувањето на Законот нема фискални импликации врз Буџетот на Република Македонија.

IV. ПРОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА ПОТРЕБНИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ, НАЧИН НА НИВНО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ, ПОДАТОЦИ ЗА ТОА ДАЛИ СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ЗАКОНОТ ПОВЛЕКУВА МАТЕРИЈАЛНИ ОБВРСКИ ЗА ОДДЕЛНИ СУБЈЕКТИ

Законот нема да предизвика материјални обврски за други субјекти.

V. СКРАТЕНА ПОСТАПКА ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Со оглед на тоа што се исполнети случаите утврдени во членот 170 од Деловникот на Собранието на Република Македонија (“Службен весник на Република Македонија” бр. 91/08 и 119/10), овој предлог закон се предлага да се донесе по скратена постапка.

ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРЕКРШОЦИТЕ

Член 1

Во Законот за прекршоците („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 96/19), по членот 6 се додава нов наслов и нов член 6-а, кои гласат:

„Начело на надомест на штета од прекршок

Член 6-а

Сторителот кој е прогласен за виновен за прекршок и му е изречена прекршочна санкција, должен е да ја врати или надомести штетата или на друг начин да ги отстрани или поправи штетните последици од сторениот прекршок.“

Член 2

Во член 26 во ставот (4) зборовите „заштита на природни богатства, животната средина,“ се бришат.

По ставот (5) се додава нов став (6), кој гласи:

„(6) За прекршоците од областа на заштита на природните богатства и животната средина глобата за физичко лице, одговорно лице во правно лице и овластено службено лице може да се пропише глоба во дваесеткратен износ од износот во ставовите (1) и (2) на овој член.“

Ставовите (6) и (7) стануваат ставови (7) и (8).

Член 3

Во член 36 во ставот (3) зборовите „заштита на природни богатства, животна средина,“ се бришат.

По ставот (6) се додава нов став (7), кој гласи:

„(7) За прекршоците од областа на заштита на природните богатства и животната средина глобата за правно лице може да се пропише глоба во дваесеткратен износ од износот во ставот (1) на овој член.“

Ставовите (7) и (8) стануваат ставови (8) и (9).

Член 4

Низ целиот текст на Законот зборовите „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите „Република Северна Македонија“.

Член 5

Прекршочните постапки започнати пред судовите и прекршочните органи до денот на влегувањето во сила на овој закон, ќе завршат според одредбите од Законот за прекршоците („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.96/19).

Член 6

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОГ - ЗАКОНОТ ЗА ПРЕКРШОЦИТЕ

I. ОБЈАСНУВАЊЕ НА СОДРЖИНАТА НА ОДРЕДБИТЕ НА ПРЕДЛОГ ЗАКОНОТ

Предлог законот за изменување и дополнување на Законот за прекршоците содржи пет члена. Со првиот член се додава нов член 6-а (во главата – Општи одредби) кој се однесува на дополнување на останатите начела со начелото за надомест на штета од сторен прекршок. Ова начело се воведува од причина што во голем број ситуации со прекршокот се предизвикуваат штетни последици, а со изречената глоба или друг вид прекршочна санкција не се постигнува целта на казнувањето.

Со членовите 2 и 3 се менуваат членот 26 и членот 36 од Законот за прекршоците кои се однесуваат на висините (рамките) на глобите за физичките и правните лица во сите области на општеството. Со овие два члена предвидена е можност за зголемување на глобите во областа животна средина од причина што рамките дадени во постојните членови се несоодветни за оваа област.

Членот 4 се однесува на промената на името на државата согласно Амандманот XXXIII од Уставот на Република Северна Македонија.

Во членот 5 се уредува постапката за започнатите постапки пред прекршочните органи и судови, а со членот 6 е уредено влегувањето во сила на овој Предлог закон.

II. МЕЃУСЕБНА ПОВРЗАНОСТ НА РЕШЕНИЈАТА СОДРЖАНИ ВО ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ОДРЕДБИ

Решенијата содржани во предложените одредби се меѓусебно поврзани и претставуваат една правна целина.

III. ПОСЛЕДИЦИ ШТО ЌЕ ПРОИЗЛЕЗАТ ОД ПРЕДЛОЖЕНИОТ ЗАКОН ЗА ПРЕКРШОЦИТЕ

Донесувањето на овој закон ќе придонесе за заострување на казнената политика со можност за зголемување на висината на глобите за физичките и правните лица во областа на животната средина.

ТЕКСТ НА ОДРЕДБИТЕ ОД ЗАКОНОТ КОИ СЕ ИЗМЕНУВААТ И ДОПОЛНУВААТ

Член 26

(1) Глобата за физичко лице се состои во плаќање на определен паричен износ кој не може да биде помал од 15 евра во денарска противвредност ниту поголем од 250 евра во денарска противвредност, освен ако со законодавството на Европската унија не е поинаку определено.

(2) Глобата за одговорно лице во правно лице и овластено службено лице не може да биде помала од 15 евра во денарска противвредност, ниту поголема од 500 евра во денарска противвредност, освен ако со законодавството на Европската унија не е поинаку определено.

(3) За прекршоци од областа на даноците, царините, јавните набавки, јавните финансии и јавниот долг може да се пропише глоба во поголем паричен износ во зависност од затаената давачка или износ на набавка, но најмногу во двократен износ од износот во ставовите (1) и (2) на овој член.

(4) За прекршоци во областа на заштита на здравјето на луѓето, заштита на природни богатства, животна средина, заштита на културното наследство, заштита од природни и други непогоди, може да се пропише глоба во трикратен износ од износот во ставовите (1) и (2) на овој член.

(5) За прекршоци од областа на конкуренцијата, енергетиката, електронските комуникации, трговијата со забранети и/или ограничени стоки за употреба, прекршоци сторени од користољубие или за прекршоци со кои се предизвикува поголема имотна штета, може да се пропише глоба до двојниот износ од максимумот или во сразмер со висината на причинетата штета или прибавената корист, но најмногу до десеткратен износ од износот во ставовите (1) и (2) на овој член.

(6) Во одлуката за прекршокот се определува рокот за плаќање на глобата кој не може да биде пократок од осум дена ниту подолг од 30 дена од денот на правосилноста на одлуката, по што се спроведува присилна наплата, согласно одредбите од Законот за даночната постапка.

(7) Во оправдани случаи кога сторителот нема доволно имот, не е вработен, боледува од некоја болест и други слични околности што го оправдуваат тоа, може да се дозволи глобата да се исплати на рати. Во тој случај ќе се определи начинот и рокот на плаќање кој не може да биде подолг од шест месеци.

Член 36

(1) Глоба за правно лица не може да биде помала од 50 евра во денарска противвредност, ниту поголема од 1000 евра во денарска противвредност за микро трговци, за мали трговци не може да биде помала од 50 евра во денарска противвредност, ниту поголема од 2000 евра во денарска противвредност, а за средни трговци не може да биде помала од 250 евра во денарска противвредност, ниту поголема од 6000 евра во денарска противвредност и за големи трговци не може да биде помала од 250 евра во денарска противвредност, ниту поголема од 10.000 евра во денарска противвредност.

(2) За прекршоци од областа на даноците, царините, јавните набавки, јавните финансии и јавниот долг може да се пропише глоба во поголем паричен износ од затаената давачка или износ на набавката но најмногу во двократен износ од ставот (1) од овој член.

(3) За прекршоци во областа на заштита на здравјето на луѓето, заштита на природни богатства, животна средина, заштита на културното наследство, заштита од

природни и други непогоди, може да се пропише глоба во трикратен износ од глобата предвидена во ставот (1) на овој член.

(4) За прекршоци сторени од користољубие или за прекршоци со кои се предизвикува поголема имотна штета, може да се пропише глоба до двојниот износ од максимумот на оваа санкција или во сразмер со висината на причинетата штета или прибавената корист, но најмногу до десеткратен износ од ставот (1) на овој член.

(5) За прекршоци од областа на конкуренцијата, електронските комуникации и трговијата со забранети и/или ограничени стоки за употреба, како и во други области опфатени со законодавството на Европската унија може да се пропише глоба во процентуален износ, но најмногу до 10% од приходот на правното лице остварен во претходната фискална година.

(6) За прекршоци од областа на енергетиката, може да се пропише глоба во процентуален износ, но најмногу до 10% од приходот на правното лице остварен од енергетската дејност, за чие вршење има добиено лиценца од Регулаторната комисија за енергетика на Република Македонија, во претходната фискална година.

(7) Со законот со кој се пропишува прекршокот, висината на глобата се изразува во распон, а висината на глобата во прекршочниот платен налог се изразува во фиксен износ.

(8) Во случаи кога сторителот има оправдани причини поради кои глобата не може да ја плати одеднаш може да се дозволи глобата да се исплати на рати, на начин и во рок определен од страна на судот односно прекршочниот орган.